

Plats och tid Kommunkontoret Malå, 2020-03-10 kl. 09.00 – 12:00

Beslutande Mattias Degerman (S) Norsjö
Mikael Abrahamsson (S) Malå
Jan Axelsson (C) Sorsele

Övriga deltagande Lars-Gunnar Burman, Sorsele
Simon Sundström, Sorsele
Lars Grundberg, Malå
Tony Frank, Malå
Elin Andersson, Norsjö
Johan Holmberg, Norsjö
Ina Klingstedt, Norsjö

Utses att justera Mattias Degerman **Paragrafer:** 1-

Underskrift
Ina Klingstedt, sekreterare

.....
Jan Axelsson, ordförande

.....
Mattias Degerman, justerare

BEVIS OM ANSLAG

Trepartens renhållningsnämnds protokoll har justerats och anslagits på kommunens digitala anslags-tavla

Sammanträdesdag 2020-03-10

Anslaget uppsatt 2020-03-11 Anslaget nedtages 2020-04-02

Protokollet förvaras på kansliet, Norsjö

Underskrift
Ina Klingstedt

TRN-20/00001

§

Framtida samarbete i treparten

Bakgrund

En utredning om framtida avfallsinsamling har under 2019 utförts och presenterats för nämnden. Utredningsarbetet har bedrivits gemensamt i hela region10. Utredningen som utförts i två steg har tittat på förutsättningarna i regionen och gett förslag på lösningar för framtida insamlingsystem.

Utredningen har tagit fasta på att alla avfallsaktörer inom Region10 står inför ett antal utmaningar i framtiden. För att hantera dessa utmaningar pekar utredningen på att det kommer att behövas utökad samverkan mellan aktörerna i regionen. Verksamheten ser att liknande förutsättningar i kommunerna är det som på lång sikt ger goda möjligheter till att forma samarbeten, exempel på sådana förutsättningar är:

- Samma typ av insamlingsystem (bilar, kärl m.m.).
- Samma syn på frågan om insamling i egen regi kontra upphandlad entreprenör.
- Synkade avfallsplaner, föreskrifter och taxor (t ex. vägning av avfallet)
- Samma kundhanteringssystem (digitala kör-order, taggning av kärl)

Beslutsunderlag

Avfallsutredning del 1 och 2, aktbilaga

Trepartens renhållningsnämnds beslut

- Treparten beslutar att de tre kommunerna ska fortsätta med ett långsiktigt samarbete för insamling av hushållsavfall.
- Möjligheter och förutsättningar till utökat samarbete med andra kommuner inom regionen ska beaktas vid allt arbete som sker inom treparten.

TRN-20/00002

§

Införande av matavfallsinsamling

Bakgrund

Alla tre kommuner inom treparten har samma avfallsplan. Denna har antagits av respektive fullmäktige vid olika tillfällen. I planen anges målet ”God bebyggd miljö” och för att uppnå detta mål ska 80 % av matavfallet sorteras ut från hushåll för att omhändertas genom biologisk behandling, såväl som hemkompostering, centrala anläggningar som storkompost eller biogasproduktion.

I avfallsförordningen 4 § Kravet i 15 a § finns också krav om insamling och borttransport av utsorterat matavfall. Naturvårdsverket har under 2020 kommit med ett förslag till undantag från detta krav som kan vara tillämpligt i fall av sådana mängder matavfall, att insamlingen av utsorterat matavfall i kommunen eller del av kommunen, inte skulle ge det bästa miljömässiga resultatet med hänsyn till avfallshanteringens sammanlagda miljöpåverkan.

Hur undantaget kan komma att tillämpas är ännu inte klarlagt, remissförfarandet pågår fram till sjätte mars. Klart är dock att kommuner som anser att de inte kommer att klara kravet i 15 a § själva behöver lägga resurser på utredning samt redovisning i avfallsplanen. En omarbetning av avfallsplanen skulle alltså medföra en sänkning av tidigare antaget mål om att samla in utsorterat matavfall. Utökade resurser kommer troligen också att behövas för tillsyn av tillämpningen av ett undantag från miljötillsynen i kommunen.

Det som i grunden styr gällande avfallsagstiftning är det så kallade avfallsdirektivet och Sveriges tillämpning av detta. Europeiska kommissionen har bedömt att det finns brister i det svenska genomförandet av avfallsdirektivet och har inlett ett överträdelseärende mot Sverige. Med anledning av detta gör Sverige nu ytterligare ändringar för att tillmötesgå kritiken och förbättra vårt genomförande. Verksamheten har identifierat att det finns risker med att tillämpa undantag från EU-direktiv. Detta har Malå kommun senast fått erfara när det gäller BIO-steg i avloppsreningsverk.

Att fortsätta med nuvarande system skulle förutom vad som nämnts ovan också kunna försvåra för kommuner att vara uppdragstagare i ett tillståndspliktigt insamlingssystem för förpackningar och tidningar (TIS). Det är också en farhåga från verksamheten att Förpacknings- och tidningsinsamlingen skulle göra försök att använda ett undantag mot oss när det gäller införande av TIS i våra kommuner.

§

I vår region hanteras frågan på olika sätt. Skellefteå, Umeå, Nordmaling, Vännäs, Vindeln och Bjurholm har infört eller beslutat om att införa matavfallsinsamling. Lycksele och Storuman har kommit långt i processen att fatta beslut om införande och Vilhelmina kommer att föreslå samma linje.

Åsele och Dorotea har inte kommit till slutsats och förslag till politisk inriktning ännu. Tjänstemän inom Arvidsjaur och Arjeplog kommer förorda användande av undantaget. Det kommunerna inom treparten beslutar i denna fråga kommer troligen att avgöra vilka kluster som kan bildas inom avfallsamarbete i regionen i framtiden.

Konsekvenserna av att införa matavfallsinsamling är främst kostnadsökningar. Dessa belastar dock endast renhållningskollektivet. I den gemensamma avfallsutredningen har vissa kostnadsberäkningar genomförts. Kostnaden per hushåll antas enligt dessa kunna öka mellan 297-493 kr/år.

	Malå	Norsjö	Sorsele		Malå	Norsjö	Sorsele
Kärl	0,1	0,1	0,1	Kärl	0,2	0,2	0,2
Insamling	0,7	1,1	1,7	Påsar, inkl distribution	0,1	0,2	0,1
Gem. insamlingsplatser	0,0	0,0	0,0	Insamling	1,1	1,5	2,4
Omlastning	0,3	0,3	0,3	Gem. insamlingsplatser	0,0	0,0	0,0
Transport mat-/restavfall	0,2	0,2	0,2	Omlastning	0,3	0,3	0,3
Behandling mat-/restavfall	0,4	0,6	0,3	Transport mat-/restavfall	0,2	0,3	0,2
				Behandling mat-/restavfall	0,4	0,6	0,3
ÅVS:er	4,4	4,5	0,9	ÅVS:er	1,1	1,5	0,9
Summa	2,8	3,8	3,4	Summa	3,4	4,5	4,3
Summa, kr/hushåll, år	1 551	1 589	1 778	Summa, kr/hushåll, år	1 886	1 880	2 271
Summa exkl. ÅVS, kr/hushåll och år	950	971	1 322	Summa exkl. ÅVS, kr/hushåll och år	1 284	1 262	1 815

Att införa matavfallsinsamling innebär alltså en långsiktig trygghet i att avfallet samlas in i linje med politiska mål och ambitioner både på nationell och på EU-nivå, till ett högre pris än med dagens insamlingssystem.

Slutgiltigt beslut i frågan om införande av nytt system behöver fattas av respektive kommunfullmäktige. Om besluten skiljer sig åt i någon av de tre kommunerna innebär det att Treparten i sin nuvarande form ska upplösas. Kommunerna kan därefter välja att fortsätta arbetet på egen hand eller inleda eventuellt nya samarbeten, med varandra eller med andra aktörer i regionen.

§

Tidsperspektiv

Ett beslut om införande bör ha fattats av respektive kommun senast under juni månad för att processen inte ska avstanna. Statusen på nuvarande insamlingsfordon är dåliga och processen bör hanteras skyndsamt. Ett införande av nytt system beräknas ta någonstans mellan 24-32 månader efter beslut, beroende på vilka resurser som tillförs arbetet.

Trepartens renhållningsnämnds beslut

- Treparten föreslår till kommunfullmäktige i varje kommun att besluta om ett införande av matavfallsinsamling, i enlighet med kommunernas antagna avfallsplaner.
- Verksamheten får i uppdrag att arbeta fram ett förslag till ett nytt långsiktigt samverkansavtal samt en resurs- och införandeplan till nästa nämndssammanträde.

TRN-20/00003 §

Årsredovisning 2019

Bakgrund

Vid sammanträdet redovisas och diskuteras bokslut för 2019.

Beslutsunderlag

Årsredovisning, bilaga

Trepartens renhållningsnämnds beslut

- Bokslutet godkänns och lämnas vidare till respektive kommun

TRN-20/00004

§

Ändring av sammanträdesdatum

Bakgrund

Trepartens renhållningsnämnd har antagit sammanträdesdatum för 2020. Nu har det framkommit att sammanträdet den 6 oktober infaller samma dag som kommunstyrelsen i Malå har möte varför detta datum föreslås ändras.

Trepartens renhållningsnämnds beslut

- Sammanträdet den 6 oktober 2020 flyttas till den 28 september 2020.

TRN-20/00005

§

Rapport om avfallsutredning och begäran om uppdrag för framtagande av gemensam organisering av avfall i Region10

Bakgrund

En skärpning av lagstiftningen för insamling av hushållsavfall innebär att kommunerna från 2021 är skyldiga att sortera ut och hantera matavfall separat. Inom ytterligare några år gäller detta krav även verksamhetsavfall. Även när det gäller förpackningar och tidningsavfall som står under producentansvar gäller skärpta regler för insamling.

Samtliga kommuner i Region10 står inför stora utmaningar då nuvarande system i framtiden inte längre kommer att vara gångbara och påbörjade därför 2018 en gemensam utredning om lösningar för avfallshanteringen. Utredningen är uppdelad i två delar där den första delen har tyngdpunkt på förutsättningar och möjliga alternativ och den andra delen jämfört de olika alternativens genomförbarhet, effekter och ekonomi. Utredningen omfattar inte den organisatoriska delen.

Utmaningarna för avfallsfrågor kan sammanfattas till:

- Stora avstånd och gles befolkning vilket ger höga kostnader
- Behov av nya avfallsplaner och förändrade taxor
- Förändrade krav på insamling och behandling av avfall
- Ökade krav på arbetsmiljö
- Svårigheter gällande kompetensförsörjning inom de yrkeskategorier som avfallshanteringen berörs av
- Kommande upphandlingar av anläggningar, tjänster och fordon

Tjänstepersoner i samtliga kommuner har insikt i att ett utökat samarbete mellan kommunerna där man samarbetar kring dessa utmaningar kommer att krävas och önskar därför få uppdrag att tillsammans med övriga kommuner i Region10 verka för att nå en gemensam lösning.

Det som behöver utredas är vilken typ av samarbetsform som lämpar sig bäst samt en plan som förtydligar när de olika kommunerna kan ansluta sig.

Det kan diskuteras om den sammanlagda miljönyttan med ökat antal turer för insamling av avfall kan påvisas, varför det parallellt med fortsatt utredning kommer att föras dialog gällande eventuella dispenser kopplat till den skärpta lagstiftningen med Naturvårdsverket.

Tidsperspektiv

En färdig plan för utökat samarbete för avfallshantering i Region10 ska färdigställas under 2020.

§

Ekonomi

Arbetet kan komma innebära anlitande av extern kompetens för att klargöra organisatoriska lösningar. Den fördelade kostnaden utslaget på tio kommuner bör kunna inrymmas i respektive kommuns ordinarie budget för renhållning, varför inga ytterligare medel äskas i detta skede.

Norsjö kommunstyrelsens beslut 2019-11-26

- Trepartens renhållningsnämnd får i uppdrag att ta fram förslag på gemensam lösning för organisation och insamling av det avfall som ligger under kommunalt ansvar.

Beslutsunderlag

Utredning om framtida avfallshantering i Region 10 del 1 och 2, aktbilaga
Allmänna utskottet 2019-11-12 § 149
Kommunstyrelsen 2019-11-26 § 279

Trepartens renhållningsnämnds beslut

- I och med föregående beslutade punkter anses uppdraget utfört.

TRN-20/00006 §

Budgetförutsättningar

Bakgrund

Föregående år uppmärksammades att budgetarbetet i treparten kommit igång för sent för att synkas mot den övriga kommunala budgetprocessen. Därför bör frågan om vilka budgetförutsättningar som ska gälla för budgetåret 2021 diskuteras redan vid årets första möte. Detta kommer sedan ligga till grund för vilka höjningar respektive kommun behöver föreslå till sina renhållningstaxor. Vid införande av nytt system kommer taxorna att behöva omarbetas. En höjning av befintliga taxor anses ändå nödvändig redan nu för att täcka kostnaderna under arbetet med införandet.

Norsjö kommuns allmänna budgetförutsättningar för budget 2021 presenteras. Dessa ger en ögonblicksbild av nuläget och vissa av förutsättningarna kan komma att ha ändrats innan beslut om budgetramarna fattas i slutet av mars.

Beslutsunderlag

Norsjö kommuns direktiv för budget 2021, bilaga.

Trepårtens renhållningsnämnds beslut

- Norsjö kommuns budgetförutsättningar ska gälla även för Trepårtens för budgetåret 2021

TRN-20/00007

§

Information om aktiviteter - mål om minskad mängd avfall

Bakgrund

Ett av Trepartens övergripande mål handlar om att minska mängden ovidkommande fraktioner i hushållsavfallet. Arbete med information och aktiviteter riktade till medborgare är därför en viktig del att utveckla inom treparten. Norsjö kommun har inlett ett informationsarbete under 2019 som presenteras för nämnden.

Trepartens renhållningsnämnds beslut

- Informationen noteras.
- Verksamheten får i uppdrag att sprida arbetet vidare i Malå och Sorsele och att arbeta fram en aktivitetsplan för 2020-2023, med särskild tanke på införandeprocess för nytt insamlingssystem.

TRN-20/00008 §

Extra renhållningsfordon

Bakgrund

Vid sammanträdet 2019-11-19 diskuterades frågan om extra renhållningsfordon på grund av ökade reparationskostnader. Simon Sundström fick i uppdrag att kalla till ett möte angående detta.

Återrapport sker vid sammanträdet.

Trepartens renhållningsnämnds beslut

- Informationen noteras.
